

Obsah

	Strana:
Předmluva.....	3
Obsah.....	5
0 Úvod.....	9
1 Kinematika bodu.....	11
1.1 Parametrický popis pohybu.....	11
1.1.1 Příklady parametricky popsanych pohybů.....	12
1.2 Rychlost a zrychlení.....	12
1.2.1 Rychlost rovnoměrného přímočarého pohybu.....	13
1.2.2 Rychlost obecného pohybu.....	13
1.2.3 Zrychlení.....	15
1.2.4 Stanovení dráhy, rychlosti a zrychlení pohybujícího se bodu.....	15
1.3 Tečné a normálové zrychlení.....	17
1.4 Klasifikace pohybů a jejich příklady.....	19
1.4.1 Přímocaré pohyby.....	19
1.4.2 Křivocaré pohyby.....	22
2 Dynamika hmotného bodu.....	27
2.1 Newtonovy zákony.....	27
2.1.1 Interpretace Newtonových zákonů.....	28
2.1.2 Zavedení veličin hmotnost a síla.....	30
2.1.3 Inerciální soustava souřadná.....	31
2.1.4 Nahrazení tělesa hmotným bodem.....	31
2.2 Síly, které působí na hmotný bod při různých druzích pohybu.....	31
2.3 Pohybová rovnice hmotného bodu.....	34
2.3.1 Pohybová rovnice pro pohyb hmotného bodu v tíhovém poli.....	34
2.3.2 Pohybová rovnice v poli síly úměrné výchylce.....	35
2.3.3 Obecné úvahy o pohybových rovnicích.....	37
2.4 Neinerciální soustavy souřadné, zdánlivé síly.....	40
2.4.1 Neinerciální soustava pohybující se vůči inerciální se stálým zrychlením.....	41
2.4.2 Soustava otáčející se vůči inerciální s konstantní úhlovou rychlostí.....	42
2.4.3 Země – slabě neinerciální soustava souřadná.....	46
3 Práce, energie a další mechanické veličiny.....	51
3.1 Práce.....	51
3.2 Výkon.....	53
3.3 Kinetická energie.....	54
3.4 Potenciální energie, zákon zachování energie.....	55
3.4.1 Konzervativní silové pole.....	55
3.4.2 Zavedení potenciální energie.....	56
3.4.3 Zákon zachování energie.....	58
3.4.4 Gradient potenciální energie, ekvipotenciální plocha.....	59
3.5 Intenzita a potenciál silového pole.....	60
3.6 Hybnost a impuls.....	61
3.7 Moment síly a moment hybnosti.....	62

4 Pohyby hmotného bodu v některých význačných silových polích	65
4.1 Gravitační pole	65
4.2 Gravitační pole v blízkém okolí Země – tíhové pole	68
4.3 Pohyb v gravitačním poli – Keplerova úloha	74
4.3.1 Pohyb v centrálním silovém poli, 2. Keplerův zákon	74
4.3.2 1. Keplerův zákon	75
4.3.3 3. Keplerův zákon	81
4.4 Pohyb za působení odporujících sil	83
4.4.1 Příklady pohybů za působení odporujících sil	84
4.5 Tlumený harmonický kmit a aperiodický tlumený pohyb	87
4.5.1 Aperiodický pohyb	89
4.5.2 Mezní aperiodický pohyb	91
4.5.3 Tlumený harmonický kmit	94
4.6 Vynucený harmonický kmit	100
4.6.1 Rezonance	101
4.6.2 Komplexní symbolika	105
4.7 Energie harmonických kmitů	108
4.7.1 Činitel jakosti Q a energie kmitů	111
4.8 Skládání kmitů	116
4.8.1 Skládání kmitů stejného směru	117
4.8.2 Skládání vzájemně kolmých kmitů	119
4.9 Vázané kmity	123
5 Soustava hmotných bodů a tuhé těleso	127
5.1 Popis soustavy hmotných bodů a tuhého tělesa	127
5.1.1 Počet stupňů volnosti mechanických objektů	127
5.1.2 Tuhé těleso	128
5.1.3 Hmotný střed, těžiště	129
5.2 Kinematika tuhého tělesa	131
5.3 Věty o hybnosti a momentu hybnosti tuhého tělesa, pohyb. rovnice tuhého tělesa	135
5.3.1 Věta o hybnosti soustavy – první věta impulsová	136
5.3.2 Věta o momentu hybnosti soustavy – druhá věta impulsová	139
5.4 Věty o zachování hybnosti a momentu hybnosti soustavy	141
5.5 Energie soustavy hmotných bodů	144
5.6 Zákony zachování pro izolovanou soustavu hmotných bodů	147
5.6.1 Pohyb izolované soustavy hmotných bodů	148
5.6.2 Homogenita a izotropie prostoru	151
5.7 Zjednodušení soustav sil působících na tuhé těleso	153
5.7.1 Způsoby stanovení výsledné síly a výsledného momentu sil	154
5.7.2 Proč se hmotnému středu říká těžiště	158
5.8 Rovnováha tuhého tělesa	159
5.8.1 Rovnováha volných těles	159
5.8.2 Rovnováha těles podrobených vazbám	160

6 Otáčení tuhého tělesa	163
6.1 Otáčení tuhého tělesa kolem pevné osy.....	163
6.1.1 Pohybová rovnice pro otáčení kolem osy, moment setrvačnosti vůči ose.....	163
6.1.2 Zákon zachování momentu hybnosti pro otáčení kolem pevné osy	168
6.2 Tensor momentu setrvačnosti, Eulerovy pohybové rovnice.....	170
6.2.1 Převedení druhé věty impulsové do soustavy souřadné spjaté s tělesem	173
6.2.2 Eulerova pohybová rovnice v libovolné soustavě souřadné spjaté s tělesem	174
6.2.3 Moment setrvačnosti je tenzor.....	175
6.2.4 Význam deviačních momentů setrvačnosti.....	177
6.2.5 Hlavní osy a hlavní momenty setrvačnosti.....	179
6.2.6 Eulerova pohybová rovnice v hlavní souřadnicové soustavě.....	182
6.2.7 Stanovení momentu setrvačnosti J vůči zvolené ose.....	182
6.3 Steinerova věta	184
6.3.1 Kinetická energie otáčejícího se tělesa	186
6.4 Otáčení tělesa kolem pevného bodu – setrvačníky	188
6.5 Pohyb volného setrvačníku	189
6.5.1 Kulový setrvačník.....	190
6.5.2 Volný symetrický setrvačník.....	190
6.5.3 Stabilita rotace setrvačníku kolem volných os.....	197
6.6 Těžký setrvačník.....	201
6.6.1 Gyroskopický efekt.....	205
7 Příklady pohybů soustav hmotných bodů a těles	207
7.1 Srážky těles, ráz těles	207
7.1.1 Pružné srážky částic.....	208
7.2 Kyvadlo.....	216
7.2.1 Matematické kyvadlo.....	218
7.2.2 Reverzní kyvadlo.....	218
7.3 Valení po nakloněné rovině	219
7.4 Pohyb systému s proměnnou hmotností.....	223
D Dodatky	227
D.1 Složková symbolika.....	227
D.2 Rozměry a jednotky v textu zavedených veličin	229
D.3 Polární rovnice kuželoseček.....	232
D.4 Numerické řešení pohybové rovnice hmotného bodu.....	236
L Literatura	239
L.1 Původní odkazy	239
L.2 Odkazy z nových částí textu	240
L.3 Přehled novější literatury.....	240